

moči, bo tudi duhovnik rad sodeloval, samo če se fantje ne bojijo, ga prositi, da prevzame to delo.

## 2. O čem se vrše predavanja?

V prvi vrsti se mora poglobiti smisel za kmetijsko telovadno organizacijo. Fantje polagoma spoznajo, da je res njihova dolžnost vsesplošno varovati svoj ugled in dajati drugim dober vzgled. Zato Orli začnejo pridneje čitati koristne knjige, vedno bolj se ogibljejo gostiln in plesov, (zato so navadno gostilničarji nasproti Orliu) se redneje in lepše udeležujejo božje službe, ne postajajo ob raznih voglih in kotih cerkve itd. Vpiv predavanj je tudi, da se odvažajo surovih besed, pabalinskega obnašanja do deklet, da začnejo z večjo vneto delati za svojo bodočnost z vsestranskim zanimanjem, pri umnem gospodarstvu. Izobrazba fantov se torej izpopolnjuje najprej v stanovskih prasanjih, potem gospodarskih, polagoma se preide na javna prasanja n. pr. uprava občine, vodstvo posojilnic, pomen zadružništva, pomen ali namen političnih strank, ustroj državnega aparata. Tudi zgodovinska snov je neizbrana in hvaležna, da si nas napolnjuje naša biva usoda z žalostjo. Vsak fant mora poznati naše narodne prvobojevnike, ki so žrtvovali svoje življenje v delu za našo rešitev. Da se vadijo spoznati lepoto slovstvenih privedov jim predavatelj prečita in razloži kako lepo pesem, ali odlomek iz spisov naših pisateljev s potrebnimi pripombami o njihovem življenju. Kakor vidimo na prvi pogled, je snovi tolikor, da se ne da izčrpati.

## 3. Ugovori.

No, zdaj bo pa lepa; fante so nam začeli vabiti k pohajanju — ponočevanju! Ko zvečer odmolimo, gremo spat, drugi dan pa zgodaj na delo! Sicer pa naš fant tako noče iti zraven, ji zvečer preutrujen, za span, je predolga pot, nima veselja, nima časa itd. To so ugovori takih, ki pri vsaki reči prajo: koliko mi daš? Koliko bom zaslužil? To so tisti, ki nikdar ne vzamejo v roke knjige ali časopisa, češ, moram delati, nimam časa za čitanje. To si tisti, ki iš-

čejo las v jajcu, ki vidijo smet v očesu bližnjega, bruna nevednosti in nazadnjaštva pa ne vidijo, ker jim zapira oči. To so tisti, ki v svoji črnoglednosti podcenjujejo idealno požrtvovalnost naše mladine, ter s svojim krivičnim sumničanjem ubijajo njene duše. Ali res nimamo več nobenega fanta, ki bi ga mirno pustili ob osmih zvečer v društveno dvorano, češ, Bog ve, če se ne bo potikal kje drugje? Če so starši tega mnenja o svojem sinu, če mu ne zaupajo nič, potem je bila vzgoja pogrešana, pa krivda pade na starše! Da sme fant zvečer od doma, to je zanj častna zaupnica, in tega zaupanja se bo tudi skazal vrednega z lepim in rednim vedenjem. Med potjo ne bo kričal ali nadlegoval ljudi, domu se bo vrnil ob pravem času, za delo drugega dne se bo okrepčal dovolj, če spi šest ur.

Ne smemo pozabiti, koliko noči si morajo prikrašati dijaki, ki ne redko bedijo do polnoči in še dalje, če se hočejo naučiti, vsega in napisati vse naloge. Na kmetih tega ni treba, navadno gredo zgodaj k počitku, tako da enkratni fantovski večer na teden sploh ne pride v poštev glede telesne utrujenosti za drugi dan. Prej bi veljal ugovor: sem preveč truden... zdaj bi se še pa hodil zvečer učiti. Da prijatelj! Brez muke ni moke! Kakor je treba veliko znoja preliti, predno je delo za vsakdanji kruh končano, ravnotako je treba tudi marsikaj žrtvovati, predno se glavca razbistri in se v njo utepejo danes prepotrebni pojmi! Vsaki dan moraš nekaj čitati — vsaj enkrat na teden pa pridi k poučenemu večeru, ob nedeljah zahajaj redno k telovadbi, tako postaneš polagoma pravi slovenski fant, ponosen, brat svojih bratov Orlov širom slovenske domovine, ki so po istih potih trudi in težav hodili, tako da zdaj lahko pojejo lepo pesem:

Mi smo Orli, mlada četa  
urno stopimo v korak...  
znak na prsi si pripnimo  
uma svitli meč ob stran  
trdno se načel držimo  
pa udarimo na plan!

in jih podili kot zajca v Valono, katero utrjujejo Italijani na vse kriplje.

## Angleška.

Na Irskem so se vedno ljuti nemiri. Vstaji zažigajo stražnice, Angleška vlada odpošilja na Irsko mornarico in vojaštvo. V Londonu so se začela med Rusijo in Anglijo pogajanja za obnovitev trgovskih zvez med obema državama.

## Nemčija.

V Nemčiji se vršijo ravno kar volitve za državni zbor. Volitve se vršijo mirno in v redu. Konečni izid teh volitev še ni znan.

## Cehoslovaška.

Komisija, ki je določevala mejo med Cehoslovaško in Romunijo, je prisodila od 14 spornih krajev 12 Romunom.

## Avstrija.

Kakor poročamo v notici so se vršile v Gradcu 7. t. m. velike demonstracije radi previsokih cen. Prišlo je do spopada med demonstranti in orožništvom. Obležalo je 7 mrtvih in 23 težko ranjenih. Na Dunaju pa je demonstriralo 150 tisoč ljudi proti zidom. Demonstranti so zahtevali, da se izženejo iz Dunaja vsi gališki čifuti, ki so se naselili v mestu kot begunci. Mnogi so hoteli vdreti v judovske dele mesta, a jim je zabranila policija pot. Prelivanje krvi je preprečil vladni zastopnik, ki je zagrozil množici z orožjem, nakar so se ljudje razšli.

## Rusija.

V Rusiji in sicer v južnem delu so s silo vdušili veliko kmetstvo vstajo. Pobitih je bilo veliko tisoč kmetov. Ruski boljševiki se uspešno bojujejo proti Poljakom, ki so na umiku pred rdečo armado.

pristopajo k že obstoječim gospodarskim zadrugam in snujejo nova, da nam ne bo treba kupovati pri odiruhih. Pomagajmo si sami!

2. Protestiramo odločno, da bi se določale najvišje cene živini in našim pridelkom, dokler se ne določijo pravične cene v trgovinah.

3. Pozivamo oblasti, naj zanaprej bolj energično preprečijo vsako komunistično hujskarijo, ker vsi štrajki, kakor vidimo v našem industrijskem okraju, koristijo le podkupljenim voditeljem, a delavci in pa kmetovalci imata pri tem samo škodo. Priporočamo za take in tudi druge občine kot najuspešnejše sredstvo batine, kakor so v navadi v drugih državah, da nam za kaznilnice ne bo treba plačevati toliko davkov.

4. Davčne urade prosimo, da nas zanaprej še pravočasno opominajo na plačilo raznih davkov, da se izognemo zamudnim obrestim in kaznim.

5. Želimo, da se še ostali avstrijsko-ogrski bankovci čimprej zamenjajo, ker so po večini že preveč obrabljeni. Uvedbi se kmalu enotna valuta, ker naša kronsko-dinarska valuta 4:1 dela velike nepravilike.

6. Zahtevamo, da se lovski zakon preuredi našim kmetom v korist. Zajca, ki dela veliko škodo sedaj n. pr. na fižolu, imej vsakdo pravico ustreliti kadar in kadarkoli.

7. Opetovano zahtevamo, naj se uvede na ljudskih solah, kjer to želi večina starišev, poldnevni pouk.

8. Ker se bližajo volitve, pozivamo naše zastopce, naj za obširne občine določijo več volišč, da se tako omogoči volitev vsem brez dolgih potov in velike izgube časa.

9. Odločno zahtevamo od osrednjih oblasti, da naj ne dopuščajo več poletnega časa, ki povzroča to med našim kmetstvom in delavskim ljudstvom samo le zmešnjavo in nevoljo.

10. Sedanji začasni vojaški zakon ne odgovarja težnjam kmetijskega stana; zato se pozivlje vladstvo KZ, da deluje na preureditev zakona v tem smislu, da so tudi kmetijski sinovi večjih posestnikov deležni vojaških oprostitev.

11. Naj se deluje na to, da se z državno podporo osnuje za kmetijske potrebe predilnica in tkalnica, v kateri bi se oddajala volna in predivo, dobilo pa platno in manufakturno blago.

Za Kmetisko zvezo so poslali od Sv. Tomaža pri Ormožu kot skupiček dražbene torte ob blagoslovljanju Obratnega križa 235 K. Prisrčna hvala! — Na gostiji Detiček—Conč v Lučeški vasi pri Poljanah so svaže darovali na predlog Ig. Zorka na KZ 42 K.

## Navodila.

Seje krajevnih odborov KZ. Pozivamo krajevne odbore KZ, naj zdaj pred volitvami vsaj vsakih 14 dni skličejo seje. Razpravljajo naj pred vsem o zadevah, ki so označene v okrožnicah. O vsaki seji se naj napravi zapisnik in pošlje našemu tajništvu. Skrbite pred vsem, da bodo vsi naši pristasi vpisani kot udje kmetijske podružnice. — Tajništvo S. K. Z.

Seznam zaupnikov KZ se iz mnogih župnij nismo dobili. Kjer so naši glavni zaupniki prekomodni, da bi kaj storili v tem oziru, pa bomo prosili sosedne zaupnike, da nam preskrbijo seznam za vse občine in vasi. Na delo! Volitve se bližajo!

## Domača politika.

Slov. kmetiska zveza — Slov. kmetijska družba. Marsikateri naš pristaš se ni na jasnem, da naša Kmetiska zveza in Kmetijska družba ni eno in isto. Slovenska kmetiska zveza je naša politična organizacija, Slovenska kmetijska družba s kmetijskimi podružnicami pa je stroga gospodarsko-strokovna združitev kmetijskega stanu.

Kaj je komunizem? List „Seljaške Novine“ opisuje komunizem sledeče:

Kad vsaki žanje, a nikdo ne sije.  
Kad svako kida (irga), a nikdo ne sije.  
Kad svako troši, a nikdo ne radi (dela).  
Kad svako ruši, a nikdo ne gradi.  
Kad svi piju i još preko mere.  
A baš niko vinograd ne bere.  
Kad svi viču, a svi čuju loše (slabše).  
Kada niko nema ništa, a svi troše.  
Kad niko ne uči i niko ne zna.  
A učitelja baš mnogo imade."

## Dekliški tabor na Brinjevi gori.

Dne 20. junija t. l. bo na Brinjevi gori pri Konjicah velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško dekanijo.

### Sporod:

1. Ob 9. uri posvetovanje zastopnic Dekliških zvez in volitev osrednjega odbora in dekanjskih odborov „Zveze slovenskih deklet“.

2. Ob 10. uri v cerkvi pridiga in slovesna sv. maša.

3. Po sv. maši tabor zunaj cerkve. Nastopajo dekleta govornice in č. g. Marko Krajnc.

4. Po taboru slovesne večernice in sklopni govor. Govori č. g. M. Krajnc.

Dekleta, žene! Po prizadevanju naših poslanecv ste dobile volilno pravico. S tem so se vam odprla vrata v javno življenje. Bolj ko kedaj prej je treba, da ste krepko in trdno organizirane! Zato se v kar najobilnejšem številu udeležite tabora, ki bo otvoril letošnje dekliske in ženske shode!

## Mladinska organizacija.

### Dekliške zveze

naj odpošljejo 20. junija vsaj po eno zastopnico, če le moreče predsednico, na veliki dekliški in ženski tabor na Brinjevi gori pri Konjicah (železniška postaja Konjice). Poživile bomo tedaj „Zvezo slovenskih deklet“ za celo Stajersko. Izvolite bomo osrednji odbor Zveze. Osnovale si bomo tudi dekanjske odbore. Zato bo že ob 9. uri na Brinjevi gori o tem posvetovanje, h kateremu ima vsaka Dekliška zveza pravico poslati po eno zastopnico. Vsaj po eno zastopnico naj pošljejo gotovo vse dekliske zveze mariovskega okraja, posebno okolice, ker bo zaradi lažjega osrednjega vodstva moral biti najbrž iz njih izvoljen izvršilni odbor. (Berite članek „Mladeniške“, dekliske zveze na plan“ v zadnjem „Gospodarju“) Dekleta! Pridite gotovo! Ne ustrašite se ne poti ne stroškov! Če zastopnica, oziroma predsednica, težko

## Politični ogled.

### Jugoslavija.

Regent Aleksander bo obiskal še v tem mesecu Zagreb in Ljubljano. Upamo, da bo posetil pri tej priliki tudi naš obmejni Maribor. V Beogradu razpravljajo sedaj o ustavnem načrtu pod predsedstvom ministra Stojana Protića. O volilnem zakonu so se že pogovorili; volilni zakon pride pred parlament. V Stari Srbiji in po Makedoniji se je razpaslo razbojništvo. Poslanci iz teh krajev so se obrnili na vlado v Beogradu, naj ona zatre s pomočjo vojaštva razbojnike. Ministrski predsednik in vojni minister sta že imela tozadevne posvete. V Zagrebu se je vršil v nedeljo velik shod Hrvatske ljudske stranke (Kmetijske zveze). Zborovanja se je udeležil tudi minister dr. Korošec, ki je govoril o političnem položaju. Na shodu so povdarjali, da je dobila Ljudska stranka pri zadnjih občinskih volitvah 650 odbornikov. Govorniki so naglašali tudi zahtevo ženske volilne pravice za Hrvatsko. Po zborovanju so voliki vrhovni svet in iz sveta predsedstvo in odborništvo stranke. Predsednikom stranke je bil izvoljen Stjepan Radić. Pri tej priliki so tudi sklenili, da se bo volilo enotno vodstvo Slovenske in Hrvatske ljudske stranke.

V Beogradu so se začela tudi pogajanja za preosnovo naših pokrajinskih vlad po vzgledu sedanje beograjske vlade. Pri teh pogajanjih bosta zastopala parlamentarno zajednico ministri: Korošec in Trifković, demokrate pa ministri: Pribičević, Davidović in Kukovec.

### Italija.

Italijansko zbornico bodo sklicali 19. t. m. Pravijo, da bo sedanji ministrski predsednik Nitti odstopil, ako bo dobil pri prvi zbornični seji zopet nezaupnico. Krog Skadra in Valone, kjer je bilo povsod italijansko vojaštvo, so te vojake napadli vstajši

## Kmetiska zveza.

### Naznanila.

Javnishodi so sedaj dovoljeni. S. K. Z. bo prirejala po vseh okrajih večje shode. Tajništvo KZ bo pravočasno vse priredilo.

Izobraževalni tečaj KZ na Ljubnem v Savinjski dolini se ne vrši v nedeljo, 13. junija, ampak v nedeljo, dne 27. t. m., po poznem sv. opraviilu. Prosimo zaupnike iz okoliških župnij, naj razvijejo prav živahno agitacijo za udeležbo.

Kmetiske zveze laškega okraja bodo imele skupno sejo vsak mesec prvo nedeljo. Naj pridejo zaupniki vseh Kmetiskih zvez takrat v Laško.

### Poročila.

#### Resolucije

Sklenjene v Laškem na skupni seji zaupnikov Kmetiskih zvez laškega okraja dne 30. maja 1920.

1. Dragizno čutimo najbolj pri obleki, obnavlu, in stavbenem materialu. Pozivamo kmetovalce, naj

poravna stroške iz svojega, ji plačate stroške iz blagajne deklisne zveze. Dobile ste volilno pravico. Zato vam je potrebna tem trdnejša organizacija! „Zveza slovenskih deklet“ mora zopet oživeti, kakor je živela in bujno cvetela pred vojsko!

Poučni shodi zvez naj bodo praktični. Ne-ka nam znana Dekliska zveza ima za junijski poučni shod sledeči program: Dve deklamaciji; govori: Pomen čebelarstva za naše gospodarstvo, čebela in mladenka, nekaj naukov za uspešno svinjerejo. Pred vsakim shodom in po shodu se skupno zapoje pesem, po govori pa se vrši razgovor. Predmeti govorom naj bodo kolikor mogoče primerni ne samo za splošno temveč posebno za strokovno stanovsko izobrazbo. Kako prijeten in zanimiv je tak poučen shod, ako govorniki, ozir. govornice nastopijo, dobro pripravljene! Shodi naših zvez so najboljša šola za bodočnost.

Izmenjavajte govornike in govornice! Sosednje župnije bi si naj pomagale z izmenjavanjem. Tuj govornik se bolj zanima, večje. Goji se pravo sosedstvo in organizacija mladine tako požene globlje korenine. Deklinski mladinski odbor naj skrbi, da bodo vse zveze v dekaniji živahno delovale in jim naj nudi zanimivega gradiva za govore.

Nemškutarija se ni popolnoma premagala, zraven pa že preti nov sovražnik: komunisti. Naj tudi v tem oziru zveze grede na roko mladini in ji naj pojasnjujejo pogubne cilje teh nasprotnikov, kakor tudi liberalcev in samostojnežev.

## Gospodarstvo.

Mnogo župnij še nima Kmetijske podružnice. Ustanovite takoj! Po vseh župnijah pristopajte k podružnicam. Novi udje se sprejemajo do 30. junija. Fe 30. juniju bodo občni zbori podružnic, na katerih se bodo volili delegati za občni zbor v Ljubljani. Delegati, ki so bili izvoljeni pred 30. junijem 1920, niso veljavni. Torej strogi pozor na občne zборе Kmetijskih podružnic!

Gospodarska zadruga v Mariboru javlja, da se je prijavilo do 6. junija okrog 400 članov, kateri so večinoma vplačali deleže po 100 K, mnogi celo po 500 kron. Skoro polovica zaupnikov pa še ni poslala seznama članov. Vsi zaupniki, kateri še niso poslali seznama, naj to store prav kmalu. Člani se lahko še vedno prijavljajo in vplačajo deleže pri Sp. Ljudski posojilnici v Mariboru, Stolna ulica. Ustanovno zborovanje zadruga se vrši v nedeljo 20. t. m. v Mariboru v dvorani Jugoslov. strokovne zveze v Splavar-ski ulici ob 9. uri zjutraj. Vsi prijavljeni člani pride, da se razgovorimo o našem delu.

Vabilo k ustanovnem zborovanju Gospodarske zadruga v Mariboru, katero se vrši v nedeljo, dne 20. junija 1920, v Mariboru v dvorani Jugoslovanske strokovne zveze, Splavarska ulica (Flössergasse) 4. Začetek ob 9. uri predpoldne. Dnevni red: 1. Razlaga in odobritev pravil, 2. Volitev načelnstva in nadzorstva, 3. Razgovor o delovanju. Zborovanja se naj udeležijo vsi, ki so prijavili pristop k zadrugi. — Pripravljalni odbor.

Sv. Jakob v Slov. gor. Kmetijska podružnica je priredila dne 6. junija podučno zborovanje, na katerem je poročal višji živinozdravnik Pirnat o svinjereji. Podružnica se pod spretnim vodstvom lepo razvija.

Davek na vojne dobičke. Davčno okrajno oblastvo v Mariboru opozarja na sledeča posebno važna določila začasnega zakona na vojne dobičke: Člen 62. Vsakdo, ki je v letih, katera se po tem zakonu smatrajo za vojna leta, pridobil nepremično imovino kakršnekoli vrednosti ali premično imovino v vrednosti najmanj 15.000 dinarjev, mora predložiti prijavo tudi tedaj, kadar sicer ni zavezan plačati davka na vojne dobičke. V prijavi je treba točno označiti kupnino nabavljene imovine. Kdor ne predloži prijave o nakupu ali kdor netočno prijavi kupnino, temu se zaseže nabavljena imovina v korist državni blagajnici. Istotako mora predložiti prijavo vsakdo, ki je v gori navedenih letih prodal nepremično imovino kakršnekoli vrednosti ali premično imovino v vrednosti najmanj 15.000 dinarjev. V prijavi je treba prodajno ceno točno navesti. Kdor ne predloži prijave o prodaji ali kdor prodajno ceno prijavi netočno, plača kot kaznen 50% onega davka na vojne dobičke, za katerega je državna blagajnica prikrajšana ali za katerega je bila v nevarnosti, da se prikrajša. Obe te prijavi morajo zavezanci predložiti v roku, ki ga določi minister za finance. Za vložitev prijav o nakupih in prodajah, ki jih označuje čl. 62 je določil finančni minister kot rok 30. junij t. l. Za vojna leta se smatrajo po tem zakonu 1914. do vstetega 1919 leta. O brazci prijav se dajo strankam pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru brezplačno na razpolago.

Davka prosto kuhanje žganja. Našemu kmetu je le predobro znano, koliko težkoč, potov, stroškov in zamude časa je imel, ako si je hotel priboriti za svojo domačo rabo prosto kuhanje žganja. Da temu odpomore je poslanec dr. Hohn je e posredoval v finančnem ministrstvu radi neobdačenja kuhanja žganja za lastno porabo na kmetih. V ministrstvu se mu je zagotovilo, da bo v prav kratkem času predložen zbornici zakonski načrt, po katerem bo razdeljeno davka prosto kuhanje žganja na tri vrste ali kategorije s 4, 3 in 2 stopnjama. Kmetске družine, ki štejejo do 5 članov, bodo lahko svobodno in neobdačeno kuhale žganje in sicer z 1. stopnjo en dan, z dvema stopnjama dva dni in s tremi stopnjami tri dni. Družine z desetimi člani bodo smele kuhati s eno stopnjo

dva dni, z dvema stopnjama tri dni, s tremi stopnjami tri dni, s tremi stopnjami pa štiri dni.

Premovanja konj se bodo letos vršila: 12. julija v Brezicah za okraj Brežice in Sevnica; 14. julija v Grobelnem za okraj Smarje in St. Jurški okoliš; 15. julija v Zalcu za okraje: Gornji grad, Vransko, Laški trg, in Celje; 19. julija v Središču za okraj Ormož; 20. julija v Ptaju za okraj Ptaj; 21. julija v Spodnji Polskavi za okraj Slov. Bistrica; 22. julija v Konjicah za okraj Konjice; 26. julija v Lendavi; 27. julija v Murski Soboti za Prekmurje; 28. julija v Radencih za okraj Gornja Radgona; 29. julija v Ljutomeru za Ljutomer; 2. avgusta pri Svetem Lenartu za Sv. Lenart; 3. avgusta v Mariboru za okraj Maribor; 4. avgusta v Sinčevsi in 5. avgusta v Grabštanju za okrajno glavarstvo Velikovec; 6. avgusta v Slovenjgradu za okraje Slovenjgradec, Maribeg, Soštanj in koroške občine katere spadajo pod okrajno glavarstvo Slovenjgradec. Premovalo se bo tudi letos edno in dveletne žrebee.

Vrednost naše letošnje žetve. Po podatkih našega trgovskega in poljedelskega ministrstva se ceni vrednost letošnje žetve v Jugoslaviji na 30 milijard dinarjev. Upravičeno se torej sodi, da je naglo padanje vrednosti tujega denarja in vedno bolj naraščajoča vrednost našega denarja v tesni zvezi z izvanredno ugodno letino v Jugoslaviji.

Poljedelci pozor pred nakupovalci žita! Poljedelsko ministrstvo je obveščeno in vesti prihajajo tudi že v javnost, da pošiljajo gotove banke in posamezni spekulantje svoje agente po vaseh, da že sedaj kupujejo od kmetovalcev rastočo, zeleno žito. Samoočebni umevno je, da je taka prodaja kmetovalcu le v škodo in da je treba z vsemi sredstvi delati na to, da se prizadejo ljudstvo pouči o neizmerni škodljivosti takih prodaj. Z ozirom na svetovno produkcijo žita se pozitivno lahko trdi, da bo imelo žito ugodne cene še 5—6 let. Zato je treba skrbeti, da pride ta okolnost v prid kmetovalcem samim in da se prodaja žita vrši po kmetijskih zadrugah. To se razglasa našim kmetovalcem s pristavkom, da je v Sloveniji prodaja zelenega (rastočega) žita prepovedana.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu ni bilo v zadnjem tednu najnika prav nobene hmeljske kupčije in so bile cene za tuj hmelj, ki so se gibale med 4500—5000 K za 50 kilogramov, samo na papirju. Stanje hmeljskih nasadov na Češkem ni posebno ugodno, toda bilo bi prezgodaj že sedaj izreči kako sodbo o letošnji hmeljski letini. V naši Savinjski dolini je hmelj zdrav in se krepko razvija. Na rastlini se še niso pojavili nobeni škodljivci.

Naglo padanje cen v Beogradu. Vsled padanja tujega denarja na borzi in vsled vedno naraščajoče vrednosti našega denarja so začele naglo padati tudi cene za vse življenske potrebe. Povsod se že kažejo znamenja splošnega poloma. Najbolj se pa opazuje padanje cen za razna oblačila. Cene za manufakturno blago so padle za 50 odstotkov, za nekatere vrste blaga celo za 70. do 80 odstotkov. Več velikih trgov se nahaja pred konkurzom. Cene za sladkor so padle v treh dneh od 32 na 20 dinarjev, da še celo na 12 dinarjev. Tudi v Sarajevu so že padle cene za 20 odstotkov.

Padanje cen blagu v Sarajevu. Ker od dne do dne raste naša valuta, so znižali trgovci v Sarajevu cene blagu za 20%. Kakor blagu so padle tudi cene živilom.

Cene v Zagrebu padajo. Zagrebški listi poročajo, da so mnogim vrstam blaga padle cene v zadnjih 14 dneh zelo znatno. Tako n. pr. pri metru suha za 300—400 kron. Tudi cene za moko padajo. Fina bela moka stane sedaj kilogram 12 K 20 v. Vino prodajajo po 12 do 14 kron liter.

Žitne cene ostanejo visoke. Ker bo letošnja žetev v Ameriki pičila, v Nemčiji se tudi ne kaže dobro. Rusija in Poljska pa vsled vojne ne prideta v poštev. Je edino naša država, v kateri imamo pričakovati izvanredno dobro letino. Vsled izborne letine je pričakovati, da se bo vrednost našega denarja krepko dvignila, žitne cene bodo pa vsled tega kljub bogati žetvi ostale precej visoke.

Vrednost lire pada. Izmed tujega denarja je na borzi najbolj padla vrednost lire. Laška lira, katere je bila pred dnevi vredna še 4 K 50 v, je padla najprej na 4 K, predsklepom beograjske borze dne 5. junija pa celo na 3 K 80 v. To padanje vrednosti tujega denarja je povzročilo, da je vlada sprejela predlog industrijalcev, da se za les, kateri se izvažava v inozemstvo, plačuje v jugoslovanski valuti.

Znižana carina za izvoz vina. Vlada je carino za izvoz vina znižala na 20 dinarjev pri hektolitr. To odredbo, katere je velike važnosti za naše vinogradnike, pozdravljamo, zajedno pa bodi izrečena zahvala za naše kmetске poslance za njihov trud pri izposlovanju znižanja carine za izvoz naših domačih vin.

Za cenejšo obleko in obuvalo. V beograjskem vojnom ministrstvu je izdelal Ristić načrt, da bi morale tovarne delati na državni račun in da bi država pokrila vse stroške proizvodnje. Tovarnarji bi ostali samo kot nekaki voditelji podjetij. Le na ta način bi bilo omogočeno dobiti za vojaštvo in prebivalstvo poceno obleko in obuvalo.

Izdelovanje perila na Hrvatskem. Izdelovanje perila na Hrvatskem naglo napreduje, tako, da bo kmalu zadostilo domačim potrebam. Sedaj imamo tovarne za izdelovanje perila v Zagrebu, Karlovcu, Osijeku in Brodu. V Zagrebu gradijo sedaj veliko čistilnico in pralnico za perilo, ki bo stala več milijonov kron.

Zopetno zvišanje tobačnih cen. Finančno ministrstvo je zopet zvišalo cene za tobak in sicer zelo občutno. Tako n. pr. bo stal domači tobak za pipo 1

K, dosedaj 80 v; klobasa 2 K, dosedaj 1.60 K; smodke kratke domače 60 v, nameštane inozemske 80 vin., portoriko 2 K, kuba-portorike 2.40, brazilka 1.60 K, viržinižje 1.20, viržinke 2.80, operas 3.60, trabuke in britanike po 4 K, regalitke 4.80, cigarete: egiptovske 80 v, princeze 68 v, dame 42, sport 32, ogrske 16 v, cigaretni tobak: fini turški 9 K, dosedaj 6 K; fini hercegovski 6.50, dosedaj 5; srednjefini turški 4 K, dosedaj 3 K; ogrski 2.50, dosedaj 1.80, srednjefini ogrski 2 K, dosedaj 1.50 itd. Primerno se nam zdi, če so povišali cene za fine in najfinejše cigare, tobak in cigarete, neprimerno se nam pa zdi zvišanje cen za navadni tobak, kateri je bil že itak dosedaj predrag. Le pravično bi bilo, ako bi si smel naš kmet za svojo domačo porabo pridelati tobak sam doma, saj imamo za tobak dovolj primerne zemlje!

Najboljši čas za košnjo je takrat, ko je pričela večina trav in detelje na travniku cveteti. Če kosimo prej, dobimo sicer boljše seno, toda nekoliko manj ga bo; če kosimo bolj pozno, se seno olesni in zato ne bo več tako lahko prebavljivo. Kdor hoče imeti torej lepo živino, naj kosi rajši bolj zgodaj nego bolj pozno. Meteljka naj se kosi še pred cvetom. Naši kmetje kosijo travo skoro po celi deželi navadno prepozno.

Da ne bo detelja napenjala govedi se priporoča naslednje ravnanje: 1. Naj se ne seje same detelje, ampak z njo vred tudi sladke trave, ker taka mešana piča govedi neki bolj ugaja, in če se je tudi nažre v večji meri, ji to ne škoduje, je ne napenja tako, kakor po sami detelji. 2. Naj se ne poklada govedi premlade detelje. Najbolj točna in najmanj nevarna je detelja, ko je razcvetela. 3. Naj se ne hodi po detelji za ranega jutra, ko je še rosna; če pa ne moreš drugače, pa pazi vsaj, da ne pustiš nakopičene na vozu, ampak razgrni jo bolj na tenkem, da se osuši. Če vsled močnega solnca detelja zvane in počeni, je ne puščaj na kupu, ker se sicer ogreje in začne vreti, in taka piča govedo prav rada napne. 4. Ne pokladaj torej govedi nikdar rosne ali ovenele detelje, ker taka začne vreti v vampu in povzroča napenjanje. 5. Po močnem ali dolgotrajnem dežju počakaj nekoliko s košnjo, ker se detelja, če stoji pokonci hitreje in popolneje osuši, kakor če leži po tleh. 6. Ako je nastopilo po košnji slabo vreme, nikar ne spravljaj detelje, ampak pusti jo, da je poprej dobro prepriha očiščeni zrak. 7. Nikar ne pokladaj detelje same, ampak pomešaj je s slamo ali pa napravi iz nje in slame rezanico. Taka mešana piča je bolj tačna, ker je žival pri slini in vsled tega bolje prebavi. S tem zabraniš tudi, da se detelja v želodci ne sprime v kepe, kar prizadene napenjanje. 8. Po krmljenju z deteljo ne dajaj govedi mnogo vode! 9. Posebno pa pazi spomladi, kadar začneš pokladati zelene piče. Izkraya pokladaj le mešanico suhe in sveže piče, v kateri naj bo več slame ali slamnate rezanice kakor zelene detelje, le polagoma zvišaj množino zelene krme.

Kako odtegneš sol preveč slanim jedilom? Preveč slanim jedilom odtegneš sol, če pogrneš čez lonec čist prt in natrešes nanj pest moke. V nekaj minutah bo jed premalo slana. Isto dosežeš, če vržeš v jed čisto omito gobico, jo čez nekaj časa potegneš ven in postopanje po potrebi ponoviš.

Da ne pojde solata v seme, priporočajo nekateri naj dvignemo celo rastlino z lopato nekoliko iz zemlje. Za kako dlan od rastline naj zabodemo lopato v zemljo in naj jo potisnemo posebno pod korenino. Nato naj priitnemo na držalo lopate tako, da se rastlina z zemljo vred nekoliko privzdigne in spusti potem zopet na prejšnje mesto. S takim ravnanjem se zemlja deloma strese ali loči od korenine, vsled česar se rastlina moti v rasti, a rastlina pri tem ne uvene. To delo se pa mora izvršiti, še preden je začela iti solata v seme.

Odpadle češplje se morajo večkrat pobirati in polagati prešičem, da se zamori v njih črva češpljeve grizlice. Preden pa se začne sadje pobirati, je treba drevo še enkrat dobro stresti, da odpade navrtano sadje mesto jutri že danes na tla.

Tvornica cementa in stavbinska podjetja počivajo, ker ni mogoče dobiti potrebnega stavbnega materiala, posebno portlandcimenta iz domačih tvornic v Zidanem mostu in Trbovljah. Tvornica v Zidanem mostu (last zagrebske Hrvatske eskompine banke) bi lahko izdelala dnevno šest vagonov cementa, pa ima že sedaj predzaznamovanih nad 500 vagonov, pa ne more ničesar proizvajati, ker ji manjka premoga. Od aprila do konca maja je prejela ta tvornica osem vagonov premoga, potrebuje pa ga dnevno 15 ton. V tvornici je zaposlenih 350 delavcev. Mesto 180 vagonov cementa ga proizvaja samo osem vagonov.

## Tedenske novice.

Regent Aleksander pride v Slovenijo. Ministrski svet je razpravljal o potovanju našega regenta v Zagreb in Ljubljano. Določilo se je, da se o tem izjavijo pokrajinske vlade v Zagrebu in Ljubljani. Če ne bo kakih posebnih zaprek, bo prišel regent Aleksander v začetku meseca julija t. l. v Zagreb in tudi v Ljubljano.

† Mons. Jurij Bezenšek. Iz Cadrana smo prejeli pretužno vest, da je v visoki starosti 81 let umrl dne 8. junija premoagozasluzni župnik mons. Jurij Bezenšek, papežev komorni tajnik, konzistorijalni in duhovni svjetnik in zlatomašnik. Njegov pogreb se je vršil dne 10. junija ob 11. uri predpoldne. Graditelja ene najlepših cerkev na Slovenskem svetila vedno luč!